

ZBOROVANJA**Peti bienalni simpozij »Geografski informacijski sistemi v Sloveniji«**

Ljubljana, 26. 9. 2000

Na začetku jeseni leta 2000 je v Prešernovi dvorani Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani potekal peti bienalni simpozij Geografski informacijski sistemi v Sloveniji, tokrat za leti 1999 in 2000. Organizirala sta ga Geografski inštitut Antona Melika in Prostorsko-informacijska enota Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti v sodelovanju z Zvezo geografskih društev Slovenije in Zvezo geodetov Slovenije. Temeljni namen multidisciplinarnega simpozija je bil prikazati presek dela in vrhunskih dosežkov v preteklih dveh letih in hkrati spodbuditi nadaljnji razvoj na področju raziskav in uporabe geografskih informacijskih sistemov.

Simpozija se je udeležilo 116 raziskovalcev, strokovnjakov, pedagogov, uporabnikov, proizvajalcev geografskih informacijskih sistemov in nekaterih drugih, kar je največ do zdaj. V veliko veselje nam je bilo, da se je simpozija ob starih znancih udeležila tudi mlajša generacija, med njimi tudi študentje.

V sklopu predavanj je devet udeležencev avdiovizualno predstavilo naslednje aktualnejše teme: digitalno pomorsko kartografijo, register zemljepisnih imen, zasnovo geografskega informacijskega sistema za načrtovanje v slovenskem obrambnem sistemu, vzpostavitev centralne baze podatkov stavb, izkušnje pri razvoju nepremičninskih evidenc, digitalno geološko karto, geografski informacijski sistem v daljinskem ogrevanju, kartiranje zgornje gozdne meje v Triglavskem narodnem parku in analize vpliva dostopnosti avtobusnih postajališč.

Na razstavnem prostoru so bili prikazani nekateri zadnji dosežki s področja geografskih informacijskih sistemov pri nas ter naslednje postrske predstavitve: digitalni model površja Triglavskega narodnega

MARKO ZAPLATIL

Udeleženci simpozija so bili tudi (spredaj od leve proti desni) dr. Zoran Stančič, dr. Branko Rojc, dr. Milan Orožen Adamič in dr. Oto Luthar.

parka, izdelava plastnic in analitičnega senčenja za karto Malte, informacijski sistem kulturne dediščine, vegetacijska karta Slovenije, dvoživke in ceste ter biotopi Slovenije.

Na dan simpozija je izšel zbornik z referati, predstavljenimi na simpoziju, in drugimi članki, ki obravnavajo aktualne teme s področja geoinformatiko v Sloveniji. Vseh prispevkov v zborniku je 31.

Tomaž Podobnikar

18. zborovanje slovenskih geografov

Ljubljana, 19.–21. 10. 2000

Oktober 2000 je v Ljubljani potekalo 18. zborovanje slovenskih geografov. Organiziralo ga je Ljubljansko geografsko društvo v sodelovanju z Društvom učiteljev geografije in Zvezo geografskih društev Slovenije. V Ljubljani se je pod geslom Ljubljana – geografija mesta in mesto geografije zbralo 150 udeležencev iz Slovenije in nekaj gostov iz tujine. Namen srečanja je bil predstaviti dosežke in strokovna spoznanja ter izmenjati izkušnje in ideje preteklega obdobja. V ospredju strokovnega zanimanja je bilo mesto Ljubljana.

Prvi dan zborovanja so bila po pozdravnih besedah predsednice Ljubljanskega geografskega društva dr. Irene Rejec Brancelj, predsednika Zveze geografskih društev Slovenije dr. Milana Orožna Adamiča in podžupana Mestne občine Ljubljana Antona Colariča plenarna predavanja. Kot gosta sta predavala dr. Luc V. Zwaenepoel in dr. Karl Ruppert. Udeleženci so si po predavanjih ogledali antično, srednjeveško ali Plečnikovo Ljubljano, nekateri so ogled prilagodili načrtu novega priročnika za učitelje zemljepisa v osnovnih šolah. V Cankarjevem domu je bila otvoritev razstave posterjev. Pripravili so jih srednješolci, študentje geografije in nekateri strokovnjaki. Posterji so bili vključeni v Festival znanosti v organizaciji Slovenske znanstvene fundacije. V Šolskem muzeju so se zbrali učitelji geografije na občnem zboru svojega društva. V Zemljepisnem muzeju je bila popoldne okrogla miza o stanju okolja v Ljubljani. Pripravili in vodili so jo absolventi geografije na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete, ki so prejšnje študijsko leto v okviru usmeritve varstvo geografskega okolja pod mentorstvom dr. Metke Špes izdelali študijo Stanje okolja v Mestni občini Ljubljana. Na Ljubljanskem gradu je bil voden ogled razstave Kartografska upodobitev in razvoj Ljubljane na izbranih načrtih od 16. stoletja do sredine 20. stoletja. Zvečer je bil v Stanovski dvorani ljubljanskega gradu sprejem za udeležence srečanja. Otvoritveni govor je imel dr. Matej Gabrovec, vodja organizacijskega odbora. Dr. Milan Orožen Adamič je podelil priznanja Zveze geografskih društev. Razdeljeno je bilo 5 pohval, 8 bronastih, 17 srebrnih in 17 zlatih plaket Zveze geografskih društev Slovenije.

Drugi dan srečanja so bila predavanja iz različnih urbanogeografskih tem. Vzporedno s predavanji so potekale hospitacije in delavnice na nekaterih srednjih šolah. Organiziran je bil ogled Oddelka za urbanizem Mestne občine Ljubljane ter Hiše eksperimentov. Okrogle mize o javnem potniškem prometu so se udeležili tudi gostje – predstavniki prevoznikov (Ljubljanski potniški promet, Kam-bus Kamnik, Slovenske železnice), Avtobusne postaje Ljubljana, Mestne občine Ljubljana in iniciativne skupine za uvedbo tramvaja. Popoldne so se zvrstile štiri krajše strokovne ekskurzije po mestu in njegovi ožji okolici. Udeleženci ekskurzije so si z dr. Mirkom Pakom ogledali funkcijsko zgradbo Ljubljane. Dr. Dejan Rebernik je predstavil socialnogeografsko zgradbo Ljubljane. Dr. Matej Gabrovec je vodil ekskurzijo po Zgornji Šiški, Kosezah in Podutiku, kjer je prikazal agrarne elemente v mestu. Mag. Valentina Brečko Grubar in Simon Kušar sta prisotne seznanila z geografskimi značilnostmi Ljubljanskega polja.

Zadnji dan so bile štiri celodnevne ekskurzije v mestno okolico. Organiziran je bil ogled geografskih značilnosti Velike planine (ekskurzijo sta vodila mag. Miha Pavšek in Borut Peršolja). Dr. Karel Natek in dr. Davorin Tome sta vodila ekskurzijo na Ljubljansko barje. Udeleženci so si ogledali profil južnega dela Ljubljane. Spoznali so klasično barjansko kulturno pokrajino in probleme, ki se pojavljajo zaradi suburbanizacije. Ingrid Florjanc z Gimnazije Ledina je pripravila ogled Taborske jame in okoliškega kraškega sveta v luči izpeljave terenskega dela za pridobitev delne ocene na maturitetnem preizkusu iz znanja geografije. Dr. Stanko Pelc in mag. Drago Kladnik sta organizirala ogled podežel-

skega zaledja vzhodnega dela Ljubljane. V ospredje zanimanja je bilo kmetijstvo na mestnem robu in CRPOV v krajevni skupnosti Besnica.

Z ekskurzijami je bilo 18. zborovanje slovenskih geografov končano. Program zborovanja je bil zelo obširen in raznolik. Aktivno sodelovanje na zborovanju je bilo omogočeno vsakomur, ki je to želel. Opravljen je bil širok geografski pregled mesta z okolico. Poudarjena so bila številna odprta vprašanja, ki bodo izziv geografom tudi v prihodnosti. Rezultati raziskav niso predstavljeni v zborniku prispevkov, kot je bila redna praksa do zdaj, ampak prvič v samostojni knjigi. V monografiji Ljubljana – geografija mesta so predstavljene izbrane urbanogeografske, okoljske teme ter prispevki o vpetosti mesta v okolico. Knjiga je opremljena s številnimi barvnimi kartami in grafikoni. S svojo vsebino in tehničnim izgledom je zanimiva za širši krog uporabnikov, ne le za geografе. Novost na tokratnem zborovanju je bil tudi zbornik povzetkov, v katerem so kratki opisi vseh dejavnosti na zborovanju. Na zborovanju so se okrepile medsebojne vezi med geografi ter zavedanje pripadnosti skupni geografski družini. Strokovno delo, ki je bilo opravljeno, pa je pomemben prispevek h geografskemu poznavanju Ljubljane – mesta geografije.

Simon Kušar

20. speleološka šola »Speleological school«

Cieszyn in Liptovsky Mikulas, Poljska in Slovaška, 9.–15. 2. 2001

V mestih Liptovsky Mikulas na Slovaškem in Cieszyn na Poljskem je potekala dvajseta speleološka šola. Jubilejno mednarodno zborovanje so organizirali Oddelek za geomorfologijo Univerze v Šleziji, Laboratorij za raziskave in dokumentacijo kraških pokrajin iz Poljske, Uprava slovaških jam in Slovaški muzej za varstvo narave in speleologijo. Tovrstna mednarodna multidisciplinarna strokovna srečanja, ki so se začela že pred šestindvajsetimi leti pod vodstvom dr. Mariana Puline, so v tem času dosegla zavidljivo strokovno raven in širok krog stalnih udeležencev. Dvajseto šolo je vodil dr. Andrzej Tyc.

Osnovni namen speleološke šole je predstavitev najnovejših spoznanj na področju speleologije in krasoslovja ter izmenjava najnovejših spoznanj in strokovnih mnenj. Šola daje vpogled v dogajanje na področju speleologije in krasoslovja v Evropi, pa tudi širše. Tudi vsebina predavanj ne obsega zgolj speleoloških tem, temveč tudi hidrološke, glaciološke in geomorfološke, zato se krasoslovna šola, ki poteka v Sloveniji v organizaciji Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU, in speleološka šola, ki poteka na Poljskem, dopolnjujeta.

Delo na speleološki šoli je bil razdeljeno na dva različna sklopa: terensko delo in znanstveni simpozij. Udeleženci srečanja so pripravili referat in ga predstavili strokovni javnosti. Krajša popoldanska srečanja so bila namenjena predstavitvam posterjev, večeri pa so bili poljudnoznanstveno obarvani in namenjeni predstavitvam fotografskega ter filmskega gradiva.

Petindvajseta speleološka šola se je začela z ekskurzijo na slovaški kras pri mestu Liptovsky Mikulas. Celodnevna ekskurzija je bila namenjena ogledu doline Demanovska in jam v Spodnjih Tatrach (jama Slobody, jama Mieru in Demanovska ledena jama) pod vodstvom dr. Pavla Belle, Petra Gazika in Jana Zelinke. Obisk ledene jame je bil namenjen spoznavanju rezultatov raziskav datacij jamskih sedimentov in predavitvi rekonstrukcije razvoja jame.

Predavanja prvega dne so bila namenjena kraški geologiji in geomorfologiji ter vplivu človeka na kras. Glavni poudarek je bil na spoznavanju vpliva sedimentoloških, tektonskih in denudacijskih procesov na razvoj kraškega površja. V torek, 13. 2. 2001, so predavatelji predstavili hidrološke raziskave o določanju zaledij in varstvu kraških izvirov ter poglobljene regionalne hidrogeografske študije. Predzadnji sklop predavanj je bil namenjen referatom o zgodovini kraških in speleoloških raziskav na Poljskem, v četrtek pa smo spoznavali najnovejše dosežke pri raziskovanju vpliva ogrevanja ozračja na subpolarne ledenike in spremembe odtoka vode ter značilnosti grenlandskega ledenega pokrova in ledenikov na Spitsbergih. Predstavljeni so bili tudi rezultati najnovejšega odkritja nove najgloblje jame na svetu

z imenom Voronja ali Kruberova jama na Kavkazu v Gruziji. Doslej raziskani deli jame segajo 1710 m globoko.

Spelološke šole se udeležujejo geografi, geologi, klimatologi, glaciologi, biologi in drugi znanstveniki. Udeleženci so leta 2001 prišli večinoma iz vzhodnoevropskih držav. Največ je bilo Poljakov, med njimi veliko študentov, ki so tudi pomagali pri organizaciji. Sodelovali so še Čehi in Slovaki, pa tudi Španci, Rusi, Ukrajinci, Bolgari in Srbi, že vse od začetka pa sodelujemo tudi Slovenci. Leta 2001 smo se speleološke šole udeležili dr. Andrej Mihevc in mag. Nadja Zupan Hajna z Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU, dr. Jurij Kunaver z Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani in podpisani z Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU.

Blaž Komac